

Tájékoztató a kulturális közfoglalkoztatási programokról

2012 év II. félévében kísérleti jelleggel indultak olyan közfoglalkoztatási mintaprogramok, amelyek a szakképzett (több esetben diplomás), azonban hátrányos helyzetű álláskeresőknek kínáltak értékteremtő munkalehetőséget. Ilyenek voltak például a digitalizációs programok, amelyek célja közfoglalkoztatás keretében települési kulturális értékkataszterek létrehozása, kulturális és természeti értékek gyűjtése, rendszerezése, valamint közszolgálati digitális archívum létrehozása (MaNDA, MTVA). Ezek a programok a visszajelzések alapján igen nagy népszerűségnek örvendtek az álláskeresők körében, valamint a megvalósításuk során a köz számára fontos és jelentős értékek jöttek létre, ezért ráépülő programként 2015 évben is folytatódnak a digitalizációs programok.

2013 évben a kulturális programok köre kibővült a Nemzeti Művelődési Intézet (NMI) kulturális közfoglalkoztatási programjával, amely szintén főként a szakképesítéssel rendelkező, de elhelyezkedni nem tudó hátrányos helyzetű emberek foglalkoztatását tűzte ki célul. Az NMI 4000 fő közfoglalkoztatásával megvalósuló országos közfoglalkoztatási kulturális mintaprogram megvalósítására kapott lehetőséget a Belügyminisztérium támogatásával. A program indítása előtt a kultúra területét érintő ilyen típusú és volumenű közfoglalkoztatási program még nem indult. Az NMI programjának célja kulturális hálózat kialakítása, közösségi és társadalomfejlesztési program megvalósítása. A Belügyminisztérium az országos kulturális közfoglalkoztatási mintaprogramot 2013 évben közel 2,5 milliárd forinttal, 2014 évben 4522 fő bevonásával közel 3,3 milliárd forinttal, 2015 évben 6100 fő részvételével mintegy 8,8 milliárd forinttal támogatta/támogatja.

MTVA

A Médiaszolgáltatás-Támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) 220 fő közfoglalkoztatásával megvalósuló „digitalizációs” közfoglalkoztatási mintaprogramra épülő közfoglalkoztatási programot valósít meg 2015. február 28. napjáig. Az MTVA mintaprogramja az audiovizuális tartalmak digitalizálására és feldolgozására irányul három budapesti helyszínen (a Kunigunda utcai gyártóbázison, a Bródy Sándor utcai rádió épületében, valamint a Naphegy téri MTI épületében). A nemzeti audiovizuális vagyon jelentős része olyan hordozókon van, amely fizikai romlása folyamatos és egyre gyorsuló tendenciát mutat. A program keretében digitalizálási munkafolyamat által – amelynek nagy erőforrás igénye az emberi munka – tervezi az MTVA a tartalmak védelmét és megőrzését.

A program előzményeként a korábbi közfoglalkoztatási programok során az MTVA feldolgozott olyan anyagokat, amelynek a technológiai változások és az eredeti nyersanyagok degradálódása miatt, már csak egy-két évük lett volna hátra, utána véglegesen elérhetlenné váltak volna. A közfoglalkoztatás segítségével ezek az anyagok végérvényesen megmenekültek és digitális másolatukkal jelenleg az archívum sokszínűségét gyarapítják.

A program során nem csak digitalizálás a feladat, hiszen a tartalmak, amelyekről nincsen semmilyen pontos információ, nem felhasználhatóak. Tulajdonképpen ide tartozik minden olyan folyamat, ami az egyszerű képet, szöveget, hanganyagot, médiavagyonná alakít és ezzel egy felhasználható kulturális terméket állít elő.

A program támogatási kerete 236 280 983 Ft volt.

Az MTVA 2015 évben az átlagosan 200 fő közfoglalkoztatásával megvalósuló digitalizációs közfoglalkoztatási mintaprogram meghosszabbítását kezdeményezte, amelyet a

Belügyminisztérium engedélyezett 2015. augusztus 31. napjáig 170 405 406 Ft támogatási keretösszeggel.

MaNDA

A Magyar Nemzeti Digitális Archívum és Filmintézet (MaNDA) 500 fő közfoglalkoztatásával megvalósuló országos programot valósított meg 2015. február 28. napjáig.

A MaNDA országos közfoglalkoztatási programja az audiovizuális tartalmak digitalizálására és feldolgozására irányul 24 helyszínen. A programban együttműködő önkormányzatokkal és kulturális intézményekkel közösen folytatják a megkezdett archiválási munkát, elősegítve az adott településeken élő munkavállalók foglalkoztatását, majd az elsődleges munkaerőpiacon való sikeres elhelyezkedésüket. Az Országos Kulturális Digitalizációs Közfoglalkoztatási Program célja, hogy kvalifikált, de a munkaerő-piacon elhelyezkedni nem tudó álláskeresőket vonjon be a kulturális örökség digitalizációjának folyamatába. A program támogatási kerete 357 059 454 Ft.

A kulturális tartalmak digitalizációja alapfokú kulturális, valamint felhasználói szintű számítógépes informatikai és számítástechnikai képzést igényel. A programban résztvevő archivátorok belső, betanító jellegű képzést kapnak a program keretén belül. A program számára önálló elektronikus tananyag került kidolgozásra, amely e-learning rendszer keretében alkalmas a foglalkoztatottak digitalizációs képzésére, továbbképzésére.

2015 évben a MaNDA országos közfoglalkoztatási programja folytatódik a Belügyminisztérium 763 664 135 Ft összegű támogatásával 2016. február 29. napjáig.

NMI

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma irányítása alatt működő intézmény, a Nemzeti Művelődési Intézet megkereste a Belügyminisztériumot egy Kulturális Közfoglalkoztatási Program indításának szándékával, amely szintén főként a szakképesítéssel rendelkező, de elhelyezkedni nem tudó hátrányos helyzetű emberek foglalkoztatását tűzte ki célul.

Az előzőekben említett programok tapasztalatai alapján a Belügyminisztérium támogatta az elképzelést.

A 2013. évi program ismertetése

A Nemzeti Művelődési (NMI) 4000 fő közfoglalkoztatásával megvalósuló országos közfoglalkoztatási kulturális mintaprogram megvalósítására kapott lehetőséget. A program indítása előtt ilyen típusú és volumenű közfoglalkoztatási program még nem indult, ezért az NMI-vel folyamatos tárgyalásokat folytattunk.

Az NMI programjának célja kulturális hálózat kialakítása, közösségi és társadalomfejlesztési program megvalósítása 1263 településen, 1836 szervezet bevonásával.

A program célkitűzései: azon településeken/településrészeken, ahol a társadalmi szövet gyenge, szétatomizált, vagy nincs, ott közösségek megteremtése. A településen a közösségi kohézió erősítése, a helyi emberek társadalmi aktivitásának növelése. Kiemelten kell említeni az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokat, különösen a kulturális szegénység elleni küzdelmet, a hátrányos helyzetű térségek és társadalmi csoportok, a munkanélküliek esélyhátrányának a mérséklését, a nemzeti és etnikai kisebbségek, a történelmi egyházak művelődési tevékenységének, kultúrájának támogatását.

A program mind célkitűzésiben, mind szakmai jelentőségében és hasznosságában eltér az általános közfoglalkoztatási programoktól, és a közösségi fejlesztés területén egy olyan hiánypótló hálózatot alakít ki, melyre nincs bevett gyakorlat, így elengedhetetlen a megfelelő szakmai képzés a közfoglalkoztatottak számára. A programban résztvevők közül 3866 fő képzése valósult meg, amely a program résztvevőinek 96,6 %-át jelenti. A kulturális közösségszervezés alapjai című képzés a TÁMOP 2.6.1. keretein belül került megvalósításra.

A Belügyminisztérium az országos kulturális közfoglalkoztatási mintaprogramot közel 2,5 milliárd forinttal támogatta. A program megvalósításának időtartama 6 hónap volt (2013. november 01. napjától 2014. április 30. napjáig).

A 2014. évi program ismertetése

Az országos közfoglalkoztatási program tevékenysége:

Az NMI szakmai koncepciója átfogja a magyar közművelődés valamennyi szakterületét. Részletes célkitűzéseket és azok alapján megfogalmazott konkrét cselekvési terveket tartalmaz a művelődési házak, önkormányzatok, kulturális civil szervezetek kiterjedt hálózatának összefogására, szakmai munkájának támogatására.

A szakmai koncepció nagy hangsúlyt helyez a horizontális területek fejlesztésére. Ezek között kiemelten kell említeni az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokat, különösen a kulturális szegénység elleni küzdelmet, a hátrányos helyzetű térségek és társadalmi csoportok, a munkanélküliek esélyhátrányának a mérséklését, a nemzeti és etnikai kisebbségek, a történelmi egyházak művelődési tevékenységének, kultúrájának támogatását.

Az országos kulturális közfoglalkoztatási program e stratégiai célkitűzés megvalósulásának egyik fontos mérföldköve. A program megvalósulásának egyik garanciája az NMI országos hatásköre, a 19 megyeszékhelyen lévő irodahálózata, munkatársainak több éves közművelődési tapasztalata és kapcsolatrendszere.

A Belügyminisztérium az országos kulturális közfoglalkoztatási programot közel 3,3 milliárd forinttal támogatta. A program megvalósításának időtartama 6 hónap, amely jelenleg is folyamatban van (2014. szeptember 01. napjától 2015. február 28. napjáig).

A 2015. évi program ismertetése

A program az Emberi Erőforrások Minisztériumával történt többszöri egyeztetést követően 2015 évben is folytatódik, a résztvevő közfoglalkoztatottak száma átlagosan 6100 főre bővült. Az NMI a III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében 1990 településen 3500 partnerszervezet bevonásával tervezi megvalósítani a programját 2016. február 29. napjáig a Belügyminisztérium 8 751 614 440 Ft összegű támogatásával.

Budapest, 2015. április 14.

Összeállította

Belügyminisztérium

Közfoglalkoztatási és Vízügyi Helyettes Államtitkárság
Közfoglalkoztatási Stratégiai és Koordinációs Főosztály